

Slovo k povzbuzení na středu 29. dubna 2020, na svátek sv. Kateřiny Sienské ...  
Biblická čtení: 1Jan 1,5 - 2,2; Ž 103; Mt 11,25-30

Milé sestry, milí bratři,

běh všedních dnů doby velikonoční jakož i všednodenní biblickou četbu na pokračování dnes přerušuje svátek svaté Kateřiny Sienské, panny a učitelky církve, patronky Evropy. Je to ale přerušení krásné a milé, protože dnešní světice je – bez nadsázky – obdivu a úcty hodná. Proto se jí nechme vyrušit a zkusme zaměřit svou pozornost právě na ni, na její život, snad s otázkou, v čem k nám promlouvá i do naší doby a nynější situace.

Se svatou Kateřinou se dostáváme do dob velmi neklidných, do dob, kdy situace církve (také) nebyla vůbec ideální. Nacházíme se ve druhé polovině 14. století. Jsou to časy nejen obecné krize pozdního středověku, ale mnoha krizových jevů v církvi: V mnoha oblastech se pomyslné nůžky mezi ideálem evangelia a způsobem života leckterých křesťanů ve společnosti, která se považuje za celokřesťanskou, stále více rozevírají. A nejen to: Je to i doba různého vnitřního rozdělení církve, doba stálého míšení „trůnu a oltáře“, kdy papežové jsou od začátku století v područí francouzských králů a místo nad hrobem svatého Petra v Římě sídlí v Avignonu, je to doba velmi neklidná. Je to ale samozřejmě i doba, kdy se děje i mnoho dobrého a svatého. A právě svatá Kateřina je jedním z nejzářnějších příkladů tohoto svatého dění, světla, probuzeného v době mnoha stínů.

O jejím životě toho víme relativně dost, zejména díky informacím, které máme od jejího dlouholetého duchovního průvodce a rádce, dominikána Rajmunda z Kapuy. Kateřina pocházela ze Sieny, narodila se 25. března roku 1347 jako druhá nejmladší z pětadvaceti dětí, ve šlechtické rodině. Již od šesti let měla různé mystické vize, mystická vidění a již rok nato učinila slib celoživotního panenství. Rozhodla se vzdorovat přání rodiny ji provdat, chtěla žít velmi přísným asketickým životem. Později vstoupila k dominikánkám (k dominikánským terciářkám žijícím ve světě). Po celý svůj relativně krátký život žila velmi bohatým duchovním životem, měla řadu dalších mystických vizí i mystických darů. O svých vizích, týkajících se zvláště neutěšeného stavu církve, mluvila relativně často a svá vidění diktovala k zápisu. Mystické dary dané jen jí – zejména dar stigmat – se snažila před světem z pokory naopak úzkostlivě skrývat. Stala se brzy velmi vyhledávanou rádkyní, chodili za ní mnozí, od mocných tehdejšího světa až po nejprostší současníky. Šlo jí zvláště o reformu a jednotu církve, přispěla k návratu papeže z Avignonu do Říma a pak se snažila zabránit schismatu následného dvojpapežství. Ač neuměla číst a psát, nadiktovala téměř čtyři sta dopisů a svůj vrcholný mysticko-teologický spis *Dialog o Boží prozřetelnosti*. Stigmata, která dostala ve svých osmadvaceti letech o u kterých Krista prosila, aby je na ní před světem skryl, Kristus skutečně učinil neviditelnými: Kateřina nesla jejich bolest, ale nikdo jiný, snad krom zpovědníka Rajmunda, o nich nevěděl. Viditelná se stala až po její smrti. Ta nastala 29. dubna 1380 (dnes je to přesně 640 let) v Římě. Tam je také pohřbená, v překrásném kostele Santa Maria sopra Minerva. Svatořečená byla roku 1461, roku 1970 prohlášena za učitelku církve a 1999 (ještě spolu se sv. Brigitou Švédskou a sv. Edith Stein, Terezií Benediktou od Kříže) za patronku Evropy.

Celý život svaté Kateřiny Sienské, od začátku až do konce, je podivuhodný a podivuhodně krásný. Jsou to však především tři velké jeho charakteristiky, které by nás mohly oslovit, ba by nás měly přímo zasáhnout, v naší době a v naší nynější situaci. Zaprvé je to Kateřinina láska k církvi, zadruhé to, jak se snažila své mimořádné dary využít pro dobro ostatních, a zatřetí, jak dokázala jiné své mimořádné dary – stigmata – s velkou pokorou před světem skrývat.

Láska k církvi jakožto tělu Kristovu je bezpochyby v pozadí všech reformních snah svaté Kateřiny, je motivací a silou jejích činů, je dobře čitelná z jejích dopisů na všechny strany.

Kateřina milovala cirkve a řila pro ni, a to právě v dobách, kdy stav její lidsk stránky byl v mnohm velmi neutšen.

I my řijeme v době, kdy lidsk stránka (nař katolick) cirkve a vztahy mezi námi (katolickými křestany), jsou v lecčem také neutšen, v jistm smyslu mořn jeřt více neř v polovině 14. století. Proto nm Kateřinina láska k cirkvi míře být skutečnou inspirací: Milovat cirkve jako prostředí Kristovy přítomnosti a působení ve světě, jako jeho tajemn tělo, a naslouchat jejímu učení v otázkách víry a mravů a řidit se jím. I to ke katolickému chápání cirkve patří, to řila svat Kateřina a my bychom si z ní měli vzít příklad. V jednom z jejích dopisů dokonce čteme: „I kdyby na papeřsk stolec usedl sám dbel, je třeba ho poslechnout, ne kvůli jeho osobě, ale kvůli Bohu“... Něco takového se ovšem, Bohu díky, jeřt nikdy nestalo.

Kateřina dostala celou řadu mimořádných darů a podivuhodn dobře dokázala rozlřit, co m využít k dobru cirkve, světa a druhých lidí, a co m přede vřemi raději skřt, také k jejích (i svému) dobru. Co měla využít – sv vidění, své schopnosti, skuten využila, dala je vřanc ke slávě Boří a k dobru lid. Co měla skřt – svůj tajemn osobn podíl na Kristov kříži, to, co mohlo být k její vlastn slv, to také pokorn skřla, nechala učinit neviditelnm.

I to je nesmrn inspirativn, zvlřt pro nař dobu i pro situaci, ve které se vřichni nyní nějak nacházíme. Dt vřanc, nabídnout ke sluřb to, co nabídnout mřeme: sv síly, schopnosti, talenty, svůj čas, sv poznání Boha. Ale také dokázat skřt, co by bylo jen ke slávě nař, včetně nařch „stigmat“, bolestí. Jistře o bolestech je třeba i mluvit, „sdlen bolest je poloviční“ se někdy říkává, ale jsou i takov kříže, „stigmata“, bolesti, kter prost mřeme skřt, nemusíme se s nimi chlubit, mřeme je nst jako tajemn podíl na kříži Kristov, jako ono Pavlovo „doplņovn toho, co zbývá do pln míry Kristových útrap, a to za jeho tělo, cirkve“. Jist i tak svat Kateřina chápala stigmata sv...

Obojí ovšem vyřaduje velikou lásku a velikou pokoru zároveň. Svat Kateřina je měla, a proto byla a je velkou a svatou řenou, jednou z nejpodivuhodnřch, jak kdy po zemi chodily.